

Sygn. akt I A Ca 1086/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Adam Jewgraf (spr.)
Sędziowie:	SSA Ewa Głowacka SSA Sławomir Jurkowicz
Protokolant:	Justyna Łupkowska

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2014 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **E. A.**

przeciwko **B. Z.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 18 czerwca 2013 r. sygn. akt I C 538/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz pozwanej 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;**

3. **zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Opolu na rzecz adw. W. S. kwotę 2.700 zł powiększoną o podatek od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powód E. A. pozwem z dnia 4.09.2012 r. wystąpił z żądaniem zasądzenia od pozwanej B. Z. kwoty 100.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

Pozwana B. Z. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami procesu.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w punkcie I powództwo oddalił,

w punkcie II zasądził od powoda E. A. na rzecz pozwanej B. Z. kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, punkcie III zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Opolu na rzecz adwokata W. S. kwotę 3.600 zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną na rzecz powoda z urzędu (k. 133).

Sąd Okręgowy ustalił, że: wyrokiem z dnia 15 grudnia 2005 r. Sąd Rejonowy w K., uwzględniając powództwo (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w K., nakazał pozwanemu E. A., aby opróżnił wraz ze wszystkimi rzeczami lokal mieszkalny położony w K. przy ul. (...), a także przyznał pozwanemu E. A. uprawnienie do lokalu socjalnego i nakazał wstrzymanie wykonania eksmisji do czasu złożenia przez Gminę K. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

Pismem z dnia 7 sierpnia 2006 r., wierzyciel (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w K. wystąpiła do Komornika Sądowego Rewiru(...) w K. o wykonanie prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 15 grudnia 2005 r.

W piśmie z dnia 22 sierpnia 2006 r. Komornik Sądowy Rewiru (...) przy Sądzie Rejonowym w K. wezwał Urząd Miasta (...) w K. o wskazanie dłużnikowi – E. A. lokalu socjalnego w ciągu 7 dni od otrzymania niniejszego wezwania, ewentualnie wskazanie terminu, w jakim będzie możliwe wskazanie lokalu socjalnego.

Dnia 26 sierpnia 2006 r. Urząd Miasta K. poinformował Komornika Sądowego Rewiru (...), że dłużnik E. A. został ujęty na liście oczekujących na oddanie w najem lokalu socjalnego.

Dnia 16 czerwca 2008 r. Komornik Sądowy wezwał dłużnika E. A. do swojej Kancelarii przy ul. (...) w godzinach od 11.00 – 16.00 celem złożenia wyjaśnień niezbędnych do prowadzenia egzekucji.

Dnia 25 września 2008 r. Komornik Sądowy przybył na miejsce dokonania czynności eksmisyjnych, tj. pod adres ul. (...) w K. i ustalił, iż dłużnik mieszka sam w 2-pokojowym mieszkaniu, otrzymuje pomoc z MOPS, mieszkanie w całości zavalone jest różnymi przedmiotami zebranymi ze śmietników. Z mieszkania tego wydobywa się fetor, robactwo. Mieszkańcy lokali sąsiednich piszą petycje to władz miasta o jak najszybszą eksmisję dłużnika, gdyż boją się zarażenia chorobami, i rozprzestrzenienia się robactwa. Na terenie miasta dłużnik kwalifikowany jest jako chory psychicznie.

W piśmie z dnia 19 czerwca 2009 r. Urząd Miasta K. poinformował (...) Spółdzielnię Mieszkaniową (...) w K., że wskazuje dla dłużnika E. A. lokal socjalny położony przy ul. (...)w K..

Wierzyciel poinformował Komornika Sądowego B. Z. o wskazaniu przez Gminę lokalu socjalnego dla dłużnika w piśmie z dnia 20 lipca 2009 r.

Następnie, na żądanie komornika, (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w piśmie z dnia 3 sierpnia 2009 r. zwróciła się do Urzędu Miasta K. o przesłanie do kancelarii komorniczej oferty zawarcia umowa najmu lokalu socjalnego wraz z dowodem jej doręczenia dłużnikowi.

Dnia 19 sierpnia 2009 r. Urząd Miasta K. powiadomił Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K., że wskazał dłużnikowi lokal socjalny, ale dłużnik powyższego wskazania nie odebrał mimo dwukrotnego awizowania.

Pismem z dnia 21 września 2009 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w K. B. Z. wezwała dłużnika E. A. do dobrowolnego opuszczenia i opróżnienia zajmowanego lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w K. wraz ze wszystkimi rzeczami stanowiącymi jego własności w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego wezwania. jednocześnie komornik wskazał dłużnikowi lokal socjalny przy ul (...) w K. oraz pouczył, iż w razie niewykonania obowiązku, przymusowe opróżnienie lokalu mieszkalnego i przekwaterowanie

do lokalu socjalnego nastąpi dnia 21 października 2009 r. o godzinie 10.00.

Pismem z dnia 21 września 2009 r. Komornik Sądowy B. Z. zwróciła się do Komendy Powiatowej Policji w K.-K. udzielenie pomocy i asystowanie przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych – opróżniania lokalu powoda, a do E. W. – (...) – zwróciła się o pomoc przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych.

Dnia 21 września 2009 r. w Kancelarii Komornika Sądowego B. Z. stawił się dłużnik E. A.. Komornik poinformował go o tym, że w dniu 21.10.2009 r. będzie eksmitowany z dotychczasowego lokalu mieszkalnego do lokalu socjalnego przy ul. (...). Dłużnik odmówił odebrania wezwania do dobrowolnego opuszczenia i opróżnienia lokalu, a następnie wulgarnie odnosząc się do komornika uprzedził, że idzie do prezydenta miasta.

Dnia 21 października 2009 r. Komornik Sądowy B. Z. w asyście policjantów: W. K. (1) i D. R.-K., technika – E. W., ekipy za i wyładowczej – D. K. i G. P. przybyła pod adres powoda – przy ul. (...) K.. Z uwagi na to, że eksmitowanego nie było w mieszkaniu, komornik zdecydował o otwarciu mieszkania. Drzwi mieszkania były uszkodzone i nie można ich było otworzyć, zdjęto więc drzwi z zawiasów. W przedpokoju znajdowały się stare szmaty i worki, śmieci, gazety, puste opakowania po napojach i inne stare rzeczy zebrane prawdopodobnie ze śmietników, które nadawały się tylko do utylizacji. Przy lewej ścianie znajdowały się stare kurtki, które zabezpieczono do plastikowanego worka. W mieszkaniu panował ogólny bród, fetor. Rzeczy, które nie przedstawiały żadnej wartości, ze względu na zużycie, zgniliznę, pleśń zostały przeniesione na śmietnik. Podczas opróżniania mieszkania powoda sporządzono dokumentację fotograficzną. Drzwi do kuchni, łazienki, pokoi były zabezpieczone łańcuchami, które porozcinano. W dużym pokoju znajdowała się wersalka, stół, trzy krzesła, dwa telewizory, radio, żyrandol, stolik pod telewizor, lampka nocna, dwie koldry, dwie poduszki. Wszystkie te rzeczy przewieziono do lokalu socjalnego powoda. Poza tym w pokoju były różne śmieci (gazety, słoiki z podejrzanymi płynami, szmaty powkładane w woreczki foliowe znalezione prawdopodobnie na śmietniku), które zostały przeniesione do pobliskiego kontenera na śmieci, jako, że nie przedstawiały żadnej wartości użytkowej. W małym pokoju znajdowała się wersalka, szafa trzydrzwiowa, 2 fotele tapicerowane, które przewieziono również do mieszkania socjalnego. W kuchni powoda znajdował się stary i rozbity kredens, stół i pełno pustych słoików, które wyrzucono do kontenera na śmieci. Odzież dłużnika znajdująca się w meblach została w całości przetransportowana do lokalu socjalnego dłużnika. Podczas czynności egzekucyjnych w mieszkaniu dłużnika znaleziono dwie legitymacje związków zawodowych, legitymacje służbową, a także dokumenty, listy, które w całości zapakowano do worków. Do przewiezienia zapakowano też zdekompletowane filiżanki, szkło, buty, walizki, 4 obrazy z dużego pokoju, meble trzy częściowe, stół, 3 krzesła, stolik, żyrandol, lampę nocną, 2 koldry, poduszki, patefon i radio.

Z uwagi na znaczne zanieczyszczenie pomieszczeń mieszkania powoda osoby uczestniczące w powyższych czynnościach ubrane były w specjalne kombinezony, rękawice i maski w obawie przed zarażeniem się jakimś chorobami. Oprócz podejrzanych i wydzielających fetor przedmiotów w mieszkaniu widoczne były robaki, karaluchy, a łazience odchody szczurów. Wszystkie przedmioty o podejrzanym wyglądzie, bezużyteczne, bezwartościowe, zniszczone z stopniem uniemożliwiającym korzystanie z nich były – na polecenie komornika – wyrzucane do kontenera na śmieci przez osoby pomagające przy czynnościach egzekucyjnych. Wszystkie pozostałe ruchomości nadające się do użytku były przewiezione – decyzją komornika – do lokalu socjalnego przyznanego powodowi. Podczas przedmiotowej eksmisji nie wyrzucono żadnych rzeczy wartościowych (ponieważ takich nie było), mebli, obrazów, zegara czy sprzętu RTV bądź AGD.

Po zakończeniu czynności eksmisyjnych i po wymianie zamka w drzwiach mieszkanie wydano przedstawicielowi wierzyciela, który przybył na miejsce czynności – P. P..

Dnia 2 listopada 2009 r. powód E. A. wniósł skargę na działania komornika w zakresie eksmisji z lokalu mieszkalnego przy ul. (...) i wskazał w niej, że podczas czynności egzekucyjnych zniszczono mu:– z dużego pokoju: meblościankę,

wersalkę, lampkę, dywan, gumolit zakupiony do remonty i schowany w wersalce, radio z magnetowidem, telewizor; – z małego pokoju: wersalkę, kredens, szafę trzydrzwiową, obrazek z Matką Boską; – z kuchni: kredens biały, stół, dwa krzesła, małą kuchenkę gazową, żyrandol; – z przedpokoju: lustro z półką i garderobę z wieszakami.

Dnia 9 listopada 2009 r. powód uzupełnił powyższą skargę, przez wskazanie, że podczas eksmisji usunięto mu także pralkę, futerał, 6 krzesel, zasłony, firany, małą lodówkę, lampę przenośną, szafę wnękową, koc, nowe buty, cztery pary pantofli, 4 wiatrówki, 2 fotele, zasłony, firany, komplet naczyń i garnuszków, 10 koszul, sztuczną choinkę, lampki na choinkę, 50 kaset magnetofonowych, 30 płyt adapterowych, stolik.

Powód zarzucił też, że komornik włamała się do jego mieszkania podczas jego nieobecności.

Dnia 16 sierpnia 2012 r. pełnomocnik powoda wystąpił do pozwanej z żądaniem zapłaty na rzecz powoda kwoty 100.000 zł jako wyrównania szkód wyrządzonych powodowi podczas czynności egzekucyjnych – eksmisji z mieszkania przy ul (...).

W odpowiedzi na powyższe żądanie pozwana oświadczyła, iż w jej działaniach jako organu egzekucyjnego brak jest cech bezprawności, co na gruncie art. 23 ustawy o komornikach sądowych o egzekucji niweczy odpowiedzialność odszkodowawczą organu egzekucyjnego co do zasady.

Przy takich ustaleniach Sąd Okręgowy uznał, że powództwo w całości nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu I instancji powód swoje roszczenie wobec pozwanej oparł na twierdzeniu, że podczas czynności egzekucyjnych obejmujących eksmisję powoda pozwana działając jako organ egzekucyjny dopuściła się działań bezprawnych, skutkiem których w majątku powoda powstał uszczerbek o wartości 100.000 zł.

Sąd Okręgowy powołał się na art. 23 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, wskazując, że odpowiedzialność odszkodowawcza komornika jest odpowiedzialnością deliktową, której przesłanką jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem, bez względu na zawinienie komornika. Nie jest to zatem odpowiedzialność na zasadzie winy. Dla przypisania komornikowi odpowiedzialności odszkodowawczej miarodajne są ogólne przesłanki odpowiedzialności deliktowej

z art. 415 k.c. Warunkiem koniecznym odpowiedzialności komornika będzie zatem łączne spełnienie następujących przesłanek: powstanie szkody, zaistnienie zdarzenia wyrządzającego szkodę, adekwatny związek przyczynowy pomiędzy szkodą a zdarzeniem je powodującym. Przesłanka bezprawności oznacza naruszenie przez komornika przepisów prawa, przy czym nie każde naruszenie prawa będzie stanowiło podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej, ale jedynie takie, które stanowiło warunek konieczny powstania szkody i którego normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody.

Przez termin „zachowanie niezgodne z prawem” należy rozumieć zaprzeczenie zachowania uwzględniającego nakazy i zakazy wynikające z norm prawa. Niezgodne z prawem będzie zatem działanie sprzeczne z przepisem Konstytucji RP, ustawy, ratyfikowanej umowy międzynarodowej, rozporządzenia, aktem prawa miejscowego czy przepisem powszechnie obowiązującego aktu prawa europejskiego. Pojęcie niezgodności z prawem na gruncie omawianego przepisu

nie obejmuje naruszeń norm moralnych i obyczajowych. Komornik (czy jego zastępca) ponosi odpowiedzialność jak za działania własne za związane z postępowaniem egzekucyjnym działania zatrudnionych przez niego asesorów, aplikantów komorniczych, pozostałych pracowników oraz innych osób niezbędnych przy ochronie i pomocy w trakcie czynności komorniczych.

Zgodnie z ogólną zasadą ciężaru dowodu wyrażona w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na powodzie zatem spoczywał obowiązek wykazania, że pozwana dopuściła się działań bezprawnych podczas czynności egzekucyjnych, a jeśli tak to jakich oraz, że normalnym następstwem owych bezprawnych działań pozwanej był uszczerbek majątkowy powoda w wysokości 100.000 zł.

Tymczasem powód nie przedstawił Sądowi żadnego dowodu, który pozwoliłby uznać twierdzenia przedstawione w uzasadnieniu pozwu za prawdziwe. Powód nie tylko nie wskazał konkretnych działań pozwanej, które sprzeciwiałyby się obowiązującym przepisom prawa, ale także nie wskazał, jakie konkretnie ruchomości zostały przez pozwaną zniszczone bądź utracone w trakcie eksmisji oraz, w jaki sposób powód wyliczył ich wartość na kwotę 100.000 zł. W trakcie przesłuchania przed Sądem powód nie potrafił w ogóle podać jakie przedmioty wartościowe znajdowały się w jego mieszkaniu, a które rzekomo utracił na skutek bezprawnych działań pozwanej.

Dowody przedstawione natomiast przez pozwaną stały się podstawą ustalenia przez Sąd I instancji, że zarówno czynności przygotowujące przeprowadzenie eksmisji powoda z lokalu przy ul. (...), jak i sama eksmisja przebiegały zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami prawnymi.

Stosownie do przepisu art. 1046 § 1 k.p.c., jeżeli dłużnik ma wydać nieruchomości, statek albo opróżnić pomieszczenie, komornik Sądu, w którego okręgu rzeczy te się znajdują, wezwie dłużnika do dobrowolnego wykonania tego obowiązku w wyznaczonym stosownie do okoliczności terminie, po którego bezskutecznym upływie dokona czynności potrzebnych do wprowadzenia wierzyciela w posiadanie.

W niniejszej sprawie, z akt o sygnaturze Km 1462/06 wynika, że komornik, do którego wierzyciel zwrócił się o wykonanie prawomocnego wyroku nakazującego powodowi opuszczenie i opróżnienie lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w K., przed przystąpieniem do egzekucji wystąpił do Urzędu Miasta K. o wskazanie lokalu socjalnego dla powoda. Dopiero po wskazaniu przez Urząd Miasta takiego lokalu, komornik wezwał dłużnika do dobrowolnego opróżnienia lokalu. Z akt komornika wynika również niespornie, że dłużnik, będąc osobiście w kancelarii komornika, odmówił przyjęcia wezwania do dobrowolnego opuszczenia mieszkania oraz, że został wówczas powiadomiony o dacie planowanej eksmisji przymusowej. Mimo tej wiedzy dłużnik nie był obecny w miejscu zamieszkania w dacie przybycia komornika wraz z osobami przybranymi do pomocy, a zatem należało uznać, że powód godził się z tym, że eksmisja zostanie przeprowadzona bez jego udziału.

Natomiast działanie pozwanej polegające na wezwaniu do pomocy przy egzekucji innych osób oraz dokonanie przymusowego otwarcia pomieszczeń powoda pozostawało w zgodzie z regulacją zawartą w przepisie art. 812 k.p.c. i art. 814 § 1 k.p.c.

Z protokołu prowadzonej egzekucji, z dokumentacji fotograficznej wykonanej w opróżnianym lokalu, z zeznań świadków W. K. (2), D. K., P. P., G. P., I. S. – uczestniczących w czynnościach egzekucyjnych, a także z zeznań pozwanej, którym to dowodom

Sąd I instancji w całości dał wiarę, wynika w sposób, że lokal mieszkalny powoda przy ul. (...) w dacie przystąpienia przez pozwaną do czynności eksmisyjnych był w skrajnie zaniedbanym stanie, w mieszkaniu tym dominowały rzeczy stare, zniszczone, przyniesione przez powoda prawdopodobnie ze śmietnika, rzeczy wydzielające silny fetor.

Pozwana, kierując i nadzorując egzekucją, była jedyną osobą, która podejmowała decyzje odnośnie kwalifikacji przedmiotów znajdujących się w opróżnianym mieszkaniu do wyrzucenia, bądź do przewiezienia pod nowy adres powoda. Żadna z osób uczestniczących w przedmiotowej eksmisji nie podejmowała takich decyzji samowolnie. Do wyrzucenia komornik kwalifikowała jedynie śmieci, szmaty, płyny niewiadomego pochodzenia, rzeczy bezużyteczne i zupełnie zniszczone. Natomiast każda ruchomość znajdująca się z tym lokalu, która – mimo widocznego złego stanu – nadawała się do dalszego użytku była kwalifikowana do przewiezienia do lokalu socjalnego powoda.

Nadto, z protokołu czynności eksmisyjnych z dnia 21.10.2009 r. wynika, że do lokalu socjalnego zostały przewiezione te same przedmioty, które powód następnie wymienił w zgłoszeniu skargi na komornika jako zniszczone lub utracone w trakcie egzekucji.

Sąd Okręgowy uznał, iż w trakcie eksmisji powoda z lokalu spółdzielczego do lokalu socjalnego, nie zostały zniszczone żadne ruchomości stanowiące własność powoda. Tym samym zbędne okazało się badanie wartości mienia rzekomo utraconego przez powoda.

Orzeczenie o kosztach procesu uzasadnia art. 98 § 1 k.p.c. (k.136-147).

Apelacje od wyroku złożył powód, który zaskarżył wyrok w całości i podniósł zarzut naruszenia:

1. art. 23 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji przez błędną interpretację;
2. art. 233 § 1 k.p.c. przez błędną ocenę materiału dowodowego oraz przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów.

Apelujący wniósł o zmianę wyroku i zasądzenie od pozwanej na jego rzecz 100.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 25 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty (k. 150-152).

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa prawnego (k. 172).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja była nieuzasadniona.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego i przyjmuje je w całości za podstawę własnego orzeczenia wydanego w sprawie. Ustalenia te nie wymagały uzupełnienia ani zmiany. Przy takich ustaleniach Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny prawnej roszczenia. Także w tym zakresie Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego.

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny zajął się podniesionymi zarzutami naruszenia prawa procesowego. W celu skutecznego podniesienia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wykazać należy, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. To bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów.

Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o odmiennym znaczeniu dowodów niż przyjął to Sąd (orzeczenie SN z 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98; por. orzeczenie SN z 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/2000 oraz z 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99). W ocenie Sądu Apelacyjnego powód nie wykazał naruszenia przez

Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c. przeciwstawiając ocenie Sądu jedynie subiektywne twierdzenia i przekonania o niskiej wartości dowodowej przeprowadzonych dowód

z zeznań świadków, którzy zdaniem powoda nie mają wiedzy specjalnej co do wartości rzeczy usuniętych przez komornika w dniu eksmisji. Zdaniem Sądu Apelacyjnego całokształt materiału dowodowego prowadzi do wręcz przeciwnych wniosków. Zeznanie świadków stanowiły jedynie część materiału dowodowego przeprowadzonego w sprawie. Nie można pominąć, że pozwana w trakcie czynności eksmisyjnych udokumentowała stan usuniętych rzeczy znajdujących się w lokalu sporządzając dokumentację fotograficzną (k. 96-111, oraz dokumentacja fotograficzna w aktach postępowania egzekucyjnego IKm 1462/06). Już ten dowód – prima facie – pozwalał na wyprowadzenie wniosków co do stanu rzeczy znajdujących się w lokalu, z którego powód został eksmitowany, jako rzeczy w dużym stopniu zużytych, o niewysokiej wartości lub zupełnie wyeksploatowanych nie posiadających żadnej wartości ekonomicznej. Jednocześnie z zeznań przesłuchanych świadków – osób które uczestniczyły w czynnościach w dniu eksmisji – wynika, że rzeczy znajdujące się w lokalu były sprawdzane przez komornika, który był jedyną osobą uprawnioną do kwalifikacji rzecz jako wyeksploatowanych, zniszczonych i nadających się do wyrzucenia oraz jako takich, które mogą być przewiezione

do nowego miejsca zamieszkania powoda. Taki przebieg czynności eksmisyjnych znajduje odzwierciedlenie w protokole z czynności z dnia 21 października 2009 r.

(k. 6-9), który potwierdza, że część rzeczy, która nie była zupełnie zniszczona została przewieziona do lokalu socjalnego przyznanego powodowi.

Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje zatem, na okoliczności przeciwne do tych na jakie powoduje się powód. Nie można pominąć, że to na powodzie spoczywał obowiązek wykazania okoliczności, z których wywodził on dla siebie pozytywne skutki prawne (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.). To na nim spoczywał więc obowiązek wykazania, że w opróżnionym przez komornika lokalu pozostawił określone rzeczy i że miały one konkretną wartość. Tymczasem powód nie zawnioskował np. dowodów z zeznań świadków, którzy mogliby potwierdzić, że w lokalu powoda przed eksmisją były rzeczy wartościowe, opierając twierdzenia pozwu głównie o własne zeznania. Powód nie przedstawił także dowodu z dokumentów – umów kupna, pokwitowań zapłaty, zdjęć – które pozwalałyby na wniosek, że pozostawał choćby w posiadaniu rzeczy, które mogły być pozostawione w lokalu i mogły zostać przez komornika wyrzucone, usunięte mimo że były wartościowe. Bez zaoferowania takiego materiału dowodowego ewentualny dowód

z opinii rzeczoznawcy, co do wartości rzeczy wskazanych w dniu 2 listopada 2009 r. w ramach skargi na czynności komornika (k.11) i w pozwie, nie przyniosłby pożądanego skutku w postaci ustalenia stanu rzeczy i ich wartości.

W ocenie Sądu Apelacyjnego również dowód z zeznań powoda należało ocenić jako niewiarygodny, a co najmniej jako taki, który nie mógł być podstawą niebudzących wątpliwości ustaleń w sprawie lub stawiający w wątpliwość wartość pozostałych przeprowadzonych dowodów. Należy bowiem uwzględnić, że powód został poinformowany o dacie opróżnienia lokalu. Mimo posiadanej wiedzy

w ustalonej dacie nie był obecny w lokalu, z którego miał być wyeksmitowany. Wobec okoliczności poprzedzających czynności z dnia 21 października 2009 r. – dotyczących skarg sąsiadów na stan mieszkania (fotor, przynoszenie przez powoda do domu rzeczy znalezionych w śmietnikach, zarobaczywienie, ponaglenie o eksmisję powoda) oraz okoliczności związanych z korzystaniem z pomocy MOPSu

(co wskazywałoby na złą sytuację materialną powoda), jeżeli powód wiedział, iż w lokalu są rzeczy wartościowe, to w takiej sytuacji winien był on co najmniej zadbać o to, aby w dacie czynności eksmisyjnych być w lokalu w celu zabezpieczenia rzeczy wartościowych. Nieobecność powoda w tym dniu w lokalu pośrednio pozwala na wniosek, że w lokalu brak było rzeczy wartościowych, których utraty powód się obawiał.

Zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. nie został zatem wykazany.

Nie można również mówić o zachowaniu się komornika „niezgodnie

z prawem” w rozumieniu art. 23 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Odpowiedzialności pozwanej powód – na etapie apelacji – poszukiwał powołując się na przeprowadzenie czynności opróżnienia lokalu bez obecności powoda (dłużnika). Nie ma jednak regulacji prawnej, z której można byłoby wnioskować, że czynności egzekucyjne mogą być dokonywane jedynie przy obecności dłużnika. Należy bowiem wskazać, że zgodnie z art. 812 § 1 k.p.c. dłużnik może być obecny przy czynnościach egzekucyjnych. Z dyspozycji wskazanego przepisu wynika, iż obecność dłużnika nie jest warunkiem przeprowadzenia tego typu czynności. Jeżeli dłużnik jest powiadomiony – co miało miejsce w sprawie – od woli dłużnika zależy czy chce być obecny przy czynnościach egzekucyjnych, a rezygnacja z tego prawa nie wstrzymuje czynności, nie tamuje ich i nie czyni ich bezprawnymi. W braku obecności dłużnika komornik winien jest postąpić stosowanie do art. 812 § 2 k.p.c., a zatem przywołać jednego lub dwóch świadków, co także miało miejsce i zostało potwierdzone w sporządzonym protokole z przeprowadzonych czynności (k.6). Otwarcie mieszkania, z którego wyeksmitowany został powód nastąpiło stosowanie do art. 814 § 1 k.p.c., który zezwala komornikowi zarządzenie otwarcia mieszkania oraz innych pomieszczeń jak również na przeszukanie rzeczy i mieszkania

dłużnika. Komornik winien również zawiadomić dłużnika, stosowanie do art. 763 k.p.c. o przeprowadzonych czynnościach. Z tego obowiązku także komornik wywiązał się, co potwierdzają dokumenty. Należało także zwrócić uwagę na dyspozycję art. 1044 k.p.c., która stanowi podstawę do odstąpienia od dokonania czynności odebrania rzeczy, lecz dotyczy to sytuacji, gdy wierzyciel żąda odebrania rzeczy w jego obecności i nie stawia się w wyznaczonym terminie w celu odebrania rzeczy. Przepis ten stosuje się jednak jedynie do niestawiennictwa wierzyciela i nie ma zastosowania do przypadków niestawiennictwa dłużnika. Czynności pozwanej pozostawały także w zgodności z

dyspozycją art. 1046 k.p.c., który pozwala na przeprowadzenie czynności opróżnienia lokalu po wskazaniu przez gminę lokalu tymczasowego. Jak wynika z akt komorniczych opróżnienie lokalu nastąpiło dopiero po wyznaczeniu dla powoda lokalu socjalnego, gdzie zostały przetransportowane rzeczy powoda, które nadawały się do dalszego użytku.

W rezultacie zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego również się nie powiódł.

Z powyżej podniesionych względów w punkcie 1 wyroku Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację powoda.

W punkcie 2 i 3 wyroku Sąd Apelacyjny rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego. Postępowanie to w całości wygrała pozwana, zatem na jej rzecz należało zasądzić, na podstawie art. 98 k.p.c., zwrot kosztów w kwocie 2.700 zł. Na kwotę tę złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika obliczone w kwocie minimalnej na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013.490, t.j.).

Powód korzystał w postępowaniu apelacyjnym z pomocy pełnomocnika z urzędu adw. W. S.. Skoro to powód przegrał proces to kosztami udzielonej pomocy prawnej w wysokości 2.700 zł powiększonej o podatek od towarów i usług (§ 2 ust. 3 w zw, z § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2013.461, t.j.)

Sąd Apelacyjny obciążył Skarb Państwa – Sąd Okręgowy w Opolu.

KP